

протягом кількох годин. При необхідності, ввести повторно атіпамезол. При повторному введенні дозу зазвичай зменшують, так як частина альфа-2-агоніста вже метаболізовані.

Необхідно звернути увагу, що дози, рекомендовані для застосування у кішок і собак часто набагато нижче, ніж ті, які рекомендуються деякими виробниками препаратів. Дози альфа-2-агоністів для премедикації: медетомідін – 5-15 мкг/кг; дексмедетомідін – 2,5-10 мкг/кг в/м.

Висновки. Вважаємо, що при проведенні оперативних втручань доцільно використовувати альфа-2-агоністів для анестезії. Використання невиправдано високих доз небезпечно розвитком побічних ефектів.

БАБЕЗІОЗ – ТРАНСМІСИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ СОБАК

Рижій М.М.

Науковий керівник: Морозенко Д.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

ryzhiymary@gmail.com

Вступ. Бабезіоз собак – протозойне природно-осередкове трансмісивне захворювання. Збудником є одноклітинний кровопаразит *Babesia canis*. У науковій літературі часто зустрічається інша його назва – *Piroplasma canis*. Даний паразит має широке поширення по всій земній кулі і вражає не тільки домашніх собак, але і деякі споріднені дикі види. Крім того, в Південній і Південно-Східній Азії зустрічається інший вид – *Babesia gibsoni*. Переносниками *B. canis* є іксодові кліщі *Dermacentor marginatus*, *D. pictus* (*reticulatus*) і *Rhipicephalus sanguineus*. В даний час захворювання постійно реєструється в багатьох містах, причому епізоотологічні характеристики даного захворювання за останні десятиліття значно змінилися. Собаки найчастіше хворіють бабезіозом після нападу кліщів в міських парках і скверах, і навіть у дворах.

Мета дослідження. Проаналізувати сезонність, клінічні симптоми та методи профілактики за бабезіозу собак.

Матеріали та методи. Було проаналізовано сучасні літературні джерела, які присвячені діагностиці, лікуванню й профілактиці бабезіозу собак.

Отримані результати. Захворювання має яскраво виражену весняну та осінню сезонність. Відповідно динаміці паразитування іксодових кліщів реєструються дві хвилі бабезіозу собак: весняно-літня і літньо-осіння. Піки припадають на травень і вересень. Піки захворювання збігаються з піками

активності іксодових кліщів з невеликим запізненням в 5–7 днів. Бабезії містяться в слині зараженої комахи і при укусі поступово проникають в кров собаки. Опинившись в ній, бабезія знаходить свою жертву – еритроцит, і проникнувши крізь оболонку, виявляється "вдома", щоб почати активний розвиток. В організмі починаються хворобливі процеси, що виникли внаслідок діяльності паразитів і отрут, які вони виділяють. Еритроцити руйнуються, падає рівень глюкози, порушується кислотно-лужний баланс крові. Розвивається анемія, що призводить до гіпоксії тканин і накопичення в них токсичних продуктів. Вивільнений гемоглобін розпадається на білірубін та інші токсичні сполуки, які надають сечі відтінок крові. Через високий рівень вільного білірубину і токсинів в крові печінки складно виконувати свої функції нормально, що призводить до появи ще одного симптому – жовтяниці. Стінки кровоносних судин послаблюються і стають більш «пористими», так як і їх руйнують токсини, що циркулюють в плазмі. В результаті кров проступає назовні судин, викликаючи набряки і дрібні крововиливи.

Всі внутрішні органи уражаються інтоксикацією, в них утворюються запальні вогнища і відбуваються дистрофічні зміни в тканинах: нервова система страждає від загибелі нейронів і їх скупчень. Ці незворотні пошкодження часто ведуть до порушення рухових функцій, паралічів і парезів; серцевий м'яз перенапружується, його тканина під дією отрут перероджується, що призводить до порушень в діяльності серця, розвитку серцевої недостатності, набряку легенів. Збагачення крові киснем і звільнення від кисню вуглецю ще більше ускладнюється; нирки піддаються дистрофічним змінам і це ускладнює їх основну функцію – очищення крові від накопичених продуктів розпаду; травна і бар'єрна діяльність печінки страждає через її пошкодження токсинами, що викликає характерні гострі симптоми бабезіозу.

Захворювання має дві форми: гостру і хронічну. Відповідно, симптоми і сила їх прояви будуть відрізнятися. При гострому піроплазмозі характерні такі симптоми: температура підвищується до 42 градусів, тварина втрачає апетит або повністю відмовляється від їжі, змінюється стан собаки, вона стає млявою, малоактивною, частішає пульс і дихання. Через кілька днів з'являються і інші симптоми: слизові оболонки очей і ротової порожнини червоніють, з'являються дрібні крововиливи. Пізніше почервоніння проходить, розвивається жовтяниця і ціаноз слизових оболонок. Розвивається задишка і утрудненість дихання. З'являється слабкість і прискореність серцевого ритму, його важко промацати. Через два-три дні після виявлення перших симптомів бабезіозу з'являється кров в сечі. Собака більше лежить, повністю відмовляється від їжі, у неї розвивається діарея, стілець водянистий. Часто розвивається слабкість задньої половини тулуба, коли пес не може встати. Виникають рідкісні судоми,

паралічі кінцівок. Ці симптоми розвиваються протягом тижня від початку лихоманки, чим слабкіше собака, тим коротший період хвороби. Коли температура падає до норми, тварина гине.

В даний час профілактика бабезіозу у собак полягає в запобіганні нападу на них іксодових кліщів. Для цього використовуються різні репеленти. На сьогоднішній день є багато препаратів акарицидної і репелентної дії, що застосовуються в зручних для дрібних тварин формах.

З метою профілактики бабезіозу собак (наприклад, в мисливський сезон в ендемічних районах з високим ступенем зараженості кліщів бабезіями) можлива дворазова ін'єкція у терапевтичних дозах препаратів, що застосовуються для лікування бабезіозу з інтервалом 10 днів.

До теперішнього часу відносно добре вивчені морфобіологічні особливості *B. canis*, клінічні ознаки та перебіг хвороби, деякі аспекти епізоотології бабезіозу собак, запропонований ряд хіміотерапевтичних препаратів для лікування. Однак проблема боротьби з бабезіозом ще далека від вирішення.

Висновки. Таким чином, бабезіоз є дуже небезпечним захворюванням для собак та може спричинити летальний наслідок. Тому профілактика й лікування бабезіозу повинні проводитись вчасно та із застосуванням сучасних методів.

ДІАГНОСТИКА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ЕКЗЕМ У СОБАК

Руденко А.А.

Науковий керівник: Семьонов О.В.

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, Україна
gokll@ukr.net

Вступ. Захворювання шкіри у собак і котів займає одне з провідних місць серед захворювань, які зустрічаються у цих видів. Практикуючі лікарі вважають, що основними факторами є зміни в характері годівлі, погіршення екологічних характеристик навколишнього середовища, малорухливий спосіб життя більшості дрібних домашніх тварин, не завжди грамотна племінна робота. Серед дерматозів, що виникають у собак, екзема є одним з найбільш поширених захворювань. Багато дослідників відмічають певну сезонність захворювання, що пов'язане з підвищенням вологості шерстного покриву тварин та збільшенням інтенсивності ураження ектопаразитами. Незважаючи